

Dowództwo czy przywództwo? - o skutecznej współpracy z rodzicami.

*„Nie pielęgnować pragnienia, by dziecko
rozwijało się w określonym kierunku
(by wyrósł z niego określony typ człowieka),
ale pragnąć po prostu, żeby się rozwijało”*

Thomas Gordon „Wychowanie bez porażek”

Dowództwo czy przywództwo? - o skutecznej współpracy z rodzicami

Wspieranie wszechstronnego rozwoju dziecka na miarę jego możliwości to wspólne zadanie zarówno pedagogów, jak i rodziców. Celem jest jak najlepsze przygotowanie dzieci do kolejnego etapu edukacyjnego, ale także do radzenia sobie w sytuacjach dnia codziennego w postępującym świecie globalizacji. Przed nimi wiele wyzwań, problemów i sytuacji życiowych, w których będą musiały stanąć na wysokości powierzonego im zadania, pełnionej roli.

Bardzo ważną rolę w procesie wychowania i edukacji dzieci odgrywają pedagodzy i rodzice, ale to na rodzicach spoczywa przede wszystkim odpowiedzialność za wychowanie. To oni kształtują w dzieciach poczucie bezpieczeństwa i relacje społeczne. To rodzina właśnie, w której dzieci wznoszą się od początków swoich dni jest środowiskiem codzienności malucha, przedszkolaka, ucznia, dorosłego człowieka.

Bardzo ważne jest, jak ta rodzina funkcjonuje, jakie wartości wyznacza młodemu człowiekowi. Nauczyciel jest jedynie sterem, przewodnikiem, który wspomaga rodziców w tym względzie. Od poziomu współpracy, otwartości rodziców zależeć będzie efektywność podejmowanych działań.

Wiek przedszkolny to okres intensywnego rozwoju emocjonalnego i społecznego dzieci. W tym czasie dzieci poznają, identyfikują i wyrażają emocje, a więc bogaci się i różnicuje życie emocjonalne i społeczne. Jest to także okres, w którym dzieci mogą wykształcić normy społeczne, umiejętność porozumiewania się z rówieśnikami i dorosłymi oraz nauczyć się funkcjonowania w grupie podczas zajęć i zabaw. Poznają sposoby rozładowywania napięć, panowania nad emocjami. Zdobyte wówczas umiejętności decydują o późniejszym życiu.

Ważną rolę odgrywa środowisko wychowawcze dziecka, a więc i nauczyciel, który powinien: umożliwić dzieciom odkrywanie, przeżywanie i wyrażanie emocji, wprowadzić dzieci w kulturę bycia, wskazać drogę do poprawnego i twórczego porozumiewania się w różnych sytuacjach, nauczyć współdziałania, kształtować poczucie własnej wartości. Obserwując pracę nauczycieli w grupach można zauważyć, że wykorzystują różnorodne metody aktywnej pracy dziecka: pantomima, burza mózgów, gry i zabawy ruchowe, zajęcia plastyczne. Bardzo ważnym elementem pracy nauczyciela jest określenie sytuacji wychowawczej w grupie i określenie kierunków pracy tak dla grupy, jak i poszczególnych dzieci. Końcowa diagnoza pozwala zauważyć zwykle dużą poprawę zachowań społecznych i emocjonalnych dzieci. Dzieci nabywają w przedszkolu umiejętności społeczne, takie jak: współdziałanie w zespole i z osobą dorosłą, udzielanie sobie wsparcia, komunikowanie swoich emocji i potrzeb, w tym stosowanie komunikatu: "ja". Większość dzieci potrafi rozwiązywać konflikty oraz respektować reguły przyjęte w trakcie zabawy z rówieśnikami. Starsze dzieci pomagają młodszemu, np. przy ubieraniu się.

Podczas prowadzonych przez nauczycieli ćwiczeń gimnastycznych dzieci rozwijają się ruchowo. Organizowane są zabawy ruchowe przy muzyce oraz pobyt dzieci na placu zabaw i w ogrodzie przedszkolnym. Dzieci aktywnie biorą udział w konkursach i olimpiadach sportowych zarówno we współzawodnictwie międzygrupowym, jak i w zawodach organizowanych przez miasto (Sportowa Olimpiada Przedszkolaka, Tańczące brzdące – Przegląd dziecięcych zespołów tanecznych, Ogólnopolski Dzień Tańca Klanzy, Dzień aktywności ruchowej w MP 2). Rozwijaniu aktywności ruchowej sprzyja także użycie niekonwencjonalnych przyborów do ćwiczeń i zabaw (kul z gazety, nakrętek, zużytych opakowań, itp.) oraz zajęcia dodatkowe – rytmiczne, taneczne prowadzone przez nauczycieli firm zewnętrznych.

W przedszkolu dzieci rozwijają się twórczo w zorganizowanych dla nich kącikach tematycznych, m.in.: plastycznym, teatralnym, muzycznym. Twórczej aktywności dzieci służy upublicznianie ich prac w galeriach na terenie przedszkola oraz na stronie internetowej placówki. Dzieci prezentują swoje osiągnięcia podczas uroczystości przedszkolnych, przy czym każde dziecko ma możliwość zaprezentowania się. Twórczość dzieci wspierana jest także poprzez ich uczestnictwo w konkursach, przedstawieniach w przedszkolu, domach kultury, a także w innych przedszkolach. Dzieci w ramach realizowanych programów podstawowych i dodatkowych uczą się języka obcego. Poznają kulturę innych krajów (potrawy regionalne, tańce, piosenki, zwyczaje, tradycje). Na terenie przedszkola widoczne są efekty różnorodnej aktywności twórczej dzieci: np. prezentowane są prace w tzw. Galeriach grupowych, w których pozostawia się dzieciom swobodę ekspresji. Prezentacje plastycznej aktywności twórczej są stale aktualizowane.

Dzieci uczą się podstawowych zasad ruchu drogowego. Odbывают pogadanki, wycieczki tematyczne po najbliższej okolicy.

Nauczyciele stosują aktywne formy pracy, dobierają ćwiczenia odpowiadające nie tylko treściom zajęć, ale również możliwościom dzieci. Stopień osiągania zaplanowanych celów jest wysoki. Dzieci chętnie podejmują współpracę z nauczycielem i z rówieśnikami. Podczas zabaw swobodnych nauczyciel dyskretnie zachęca do podejmowania działań lub podsuwa pomysły nie ingerując w zabawę. Podczas zabaw w ogrodzie prowadzone są obserwacje przyrodnicze, zabawy ruchowe, gry sportowe.

W przedszkolu nauczyciele wspólnie z rodzicami analizują postępy dzieci i nakreślają kierunki dalszej pracy bazując na mocnych stronach rozwoju dziecka. Rodzice mają możliwość zgłaszania swoich propozycji dotyczących spraw wychowawczych, a nauczyciele chętnie z nimi współpracują. Dzieci w przedszkolu czują się bezpiecznie, a relacje między wszystkimi członkami społeczności oparte są na wzajemnym zaufaniu, otwartości, empatii, szacunku, partnerstwie, współpracy. Zasady zachowania są jasno określone w „Kodeksie Przedszkolaka”, który pomaga budować postawę odpowiedzialności. Na bieżąco monitorowane jest zachowanie dziecka w celu eliminowania zagrożeń oraz wzmacniania właściwych postaw. Nauczyciele stwarzają atmosferę bezpieczeństwa emocjonalnego poprzez okazywanie dzieciom życzliwości, akceptacji, zainteresowania ich samopoczuciem, problemami i radościami. Z prowadzonych rozmów wynika, że dzieci lubią przychodzić do przedszkola, lubią jak panie uśmiechają się i dają im pochwały. Nieporozumienia wśród dzieci rozwiązywane są spokojnie i sprawnie. Przebywając na placu zabaw dzieci łączą się spontanicznie w różne grupy (ilość, wiek, płeć) zgodnie z aktualnymi potrzebami i zainteresowaniami. Nauczyciele wzmacniają pożądane zachowania poprzez system pochwał. We wrześniu, w uzgodnieniu z rodzicami opracowywane są systemy motywacyjne w poszczególnych oddziałach.

Ponadto prowadzi się rozmowy z dziećmi na temat bezpieczeństwa w sali zajęć, łazience, szatni, w ogrodzie przedszkolnym, na wycieczkach oraz zagrożeń płynących ze środowiska. Treści te zawiera wdrożony od roku szkolnego 2016/2017 program wychowawczo – profilaktyczny. Jest on rokrocznie ewaluowany i w miarę potrzeb modyfikowany. W roku szkolnym 2018/2019 dopisano dział o formach spędzania przez dzieci czasu wolnego.

W przedszkolu przeprowadza się pogadanki i pokazy z udziałem zaproszonych gości (np. policjant, strażak, strażnik miejski, lekarz) związane z bezpieczeństwem, sposobami wzywania pomocy. Zarówno dyrektor jak i pracownicy sprawdzają stan zabawek i urządzeń, z których dzieci codziennie korzystają, robią obchód po salach, toaletach a także sprawdzają stan ogrodu przedszkolnego. Wszystkie pomieszczenia dostępne dla dzieci urządzone są w sposób zapewniający im bezpieczeństwo. Ponadto przedszkole zapewnia bezpieczne odbieranie dzieci przez rodziców oraz osoby upoważnione.

Nauczyciele szybko reagują na niepożądane zachowania, starają się sprawnie rozstrzygać spory wskazując na właściwe zachowania, które warto naśladować. Prowadzą rozmowy indywidualne i grupowe odwołując się do doświadczeń dzieci. Chwilowo odsuwają od zabawy oraz odwołują się do zawartych umów i Kodeksu Przedszkolaka. Pożądane zachowania dzieci nauczyciele wzmacniają poprzez chwalenie na forum grupy, nagradzanie naklejkami, wesoła buźka, słoneczkiem, przydzielają różne funkcje lubiane przez dzieci. W przedszkolu już od najmłodszej grupy rozpoczyna się naukę przestrzegania zasad postępowania zgodnie z przyjętym Kodeksem Przedszkolaka. Na zajęciach nauczyciele stwarzają dzieciom możliwość dokonywania wyboru i podejmowania decyzji dotyczących rodzaju zabawy i sposobu pracy. W przedszkolu kształtuje się postawę odpowiedzialności dzieci za działania własne i podejmowane w grupie, np. poprzez pełnienie dyżurów, uczenie pracy w zespole, wspólne wykonywanie prac, wspólne przygotowywanie występów. Na zajęciach nauczyciele wykorzystują różne pomoce dydaktyczne z przykładami „Dobrego i złego zachowania”.

Monitorowanie działań wychowawczych odbywa się poprzez obserwacje dzieci, analizę ich osiągnięć, rozmowy z dziećmi, rodzicami i z dziećmi w obecności rodziców. W ostatnich dniach sierpnia organizowane są zajęcia adaptacyjne łagodzące stres dziecka związany z przyjściem do przedszkola.

Zdaniem dyrektora rodzice w przedszkolu są włączani do prac nad analizą działań wychowawczych poprzez wywiad szczegółowy z rodzicami na temat dziecka, codzienny kontakt z rodzicami, rozmowy, ankiety dla rodziców, zapoznanie rodziców z Kodeksem Przedszkolaka i zasadami obowiązującymi w przedszkolu, ustalenie wspólnego stanowiska z rodzicami na temat tego, co jest dobre, a co złe. Każdy rodzic rozmawia indywidualnie na temat skuteczności działań podjętych głównie wobec swojego dziecka. Ponadto, nauczyciele szybko przekazują informacje rodzicom dotyczące w celu podjęcia wspólnych działań wychowawczych. Nauczyciele chętnie przyjmują pomoc, pomysły rodziców. Są one rozważane i decyzje wspólnie podejmowane.

To właśnie od otwartości, chęci współpracy obydwu stron – nauczycieli i rodziców zależy efektywność prowadzonego procesu edukacyjnego, wychowawczego i opiekuńczego.

Wspieranie wszechstronnego rozwoju dziecka ma zasadnicze znaczenie dla jego dalszego funkcjonowania w społeczeństwie, czego Państwu i sobie życzę.

Alina Sobczyńska -

dyrektor przedszkola

